

Bura

Primorci bi bili nesretni da nema bure koja im donosi sunca, svježinu i čist zrak.

Bura je hladan vjetar, a nastaje kad hladni zrak s kopna, koji je teži, struji uskim dragama i uvalama prema moru.

Strujanje takvog zraka može dostići veliku brzinu i jakost, čak do 180 kilometara na sat ili 50 metara u sekundi. Jakost strujanja zraka nije uvijek jednaka, već je na mahove jača ili slabija. Jake udarce bure u primorju nazivaju **refulima**, a oni mogu biti opasni za brodove, automobile, pa i za željezničke vagone. Takva bura čupa drveće, nosi krovove i pustoši. Bura diže morsku vodu i stvara valove, a pri tome nastaju i vrlo sitne kapljice koje padaju na kopno. U Primorju nazivaju to **posolica (slana)**, i takva sitna naslaga morske soli uništava bilje.

Kod nas na Kvarneru najjače puše bura u planinskom kanalu između kopna i otoka, a u Primorju je nazivaju senjskom burom, jer se rađa u Senju, vjenča u Rijeci, a umire u Trstu.

Ljeti obično bura puše jedan do tri dana, ali zato zimi, od studenog do ožujka, može potrajati i tjedan dana.

Kad bura nije prejaka, ljudi je vole, jer je za organizam vrlo zdrava. Kad puše, lako se diše. Čisti planinski zrak pomiješan sa sitnim kapljicama soli i joda lijek je za ljude koji boluju na dišnim organima.

Poslije bure sva primorska mjesta ostaju čista. Bura je posjetila sve ulica i zakutke, ušla je u najsitniju rupu prozora, vrata i zidova, sve je osvežila.

Bura ja najbolji čistač ulica, obala, kupališta i stijena, s kojih odnosi svu prljavštinu na jedno mjesto ili je povuče u more.

Jakoj bure Primorci se suprotstavljaju gradnjom kuća s jakim krovovima koje smještaju jednu uz drugu, u uskim ulicama, a istaknuta mjesta zaštićuju kamenim zidovima.

Jaka bura može biti neugodna za pomorce i brodove, koje treba skloniti u luke i uvale.

Iako je bura štetna, ipak je Primorci očekuju s olakšanjem, jer im donosi zdravlje i lijepo vrijeme.

Ove zadatke riješi tako da dopuniš rečenice.

1. Što je bura?

_____

_____

2. Bura razbija valove o obalu. Pri tome na kopno padaju sitne kapljice. Primorci to nazivaju

_____ ili _____.

3. Što su refuli?

_____

_____

4. Bura pomaže u liječenju ljudi koji boluju na dišnim organima. Od čega se sastoji taj lijek?

Lijek se sastoji od čistog _____

i sitnih kapljica _____ i _____.

5. Primorci moraju zaštititi od bure svoje kuće, zemlju i brodove. Kako to čine?

Kuće zaštićuju tako da im grade

_____ i

smještaju ih _____ u

_____ ulicama.

Istaknuta mjesta i zemlju zaštićuju kamenim

_____. Brodove

sklanjaju u _____ i _____.

6. Koju brzinu može doseći bura?

_____ na sat ili

_____ u sekundi.

I. Flajšman

7. Koliko vremena obično puše bura?

Ljeti najduže do _____ dana, a
zimi do _____.

8. Zašto Primorci vole buru?

- a) Zato što im donosi lijepo vrijeme.
- b) Zato što im donosi kišu za sušnih dana.
- c) Čisti im ulice i okolice.
- d) Zbog refula i posolice.
- e) Donosi im zdravlje.
- f) Jer stvara velike valove, a to vole turisti.

9. Zašto je bura štetna?

- a) Rastjeruje kupače s plaže.
- b) Štetna je za zdravlje ljudi.
- c) Poslije bure je sve nečisto.
- d) Refuli su opasni za brodove.
- e) Posolica uništava bilje.
- f) Bura donosi snijeg koji šteti turizmu.
- g) Nekad čupa drveće i nosi krovove.

Na iduća pitanja odgovori što kraće.

10. Kako nastaje bura?

_____

_____

_____

_____

11. Kod kojeg mjesta na Jadranu puše najjača bura?

_____

_____

_____

12. Kada ljudi vole buru?

_____

_____

_____

U pjesmici "Vjetar", dopuni riječi koje nedostaju. Pomoći će ti ako obratiš pažnju na rimovanje zadnje riječi svakog stiha.

Vjetar

Vjetar ima snagu _____,

u krošnjama lice skriva.

Podigne valove na površinu _____,

mahnito sleti niz obronke _____.

Zapjeni bjelinom za vremena vedra,

razapinje barkama bijela _____.

U otvoren prostor lako se uvuče

u dimnjaku zacrni i zajauče.

Prašinu digne visoko u _____,

tapka na prstima kad padne _____.

Svoju silinu teško obuzda,

propinje se ko vranac bez _____.

Marija Đanović

BURA - nepredvidiv, sjeverozapadni vjetar koji puše s kopna prema moru. Puše na mahove, hladan je i suh, pročišćava i bistri atmosferu pa je vidljivost nakon bure jako dobra, a vrijeme sunčano i vedro.